

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/141/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116218488
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2116218488.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, proti žalovanému: U. M., nar. XX.XX.XXXX, U. X, F. Z., o zaplatenie 920,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 33Csp/56/2016-47 zo dňa 6. marca 2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd odvolanie žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku I. o d m i e t a , v zamietajúcej časti vo výroku II. a v časti náhrady trov konania vo výroku III. p o t v r d z u j e .

II. Žalovanému sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 500,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 500,- Eur od 14.10.2014 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. vo zvyšku súd žalobu zamietol a výrokom III. rozhodol, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 8,7%.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil citáciou § 497 Obchodného zákonníka, § 121 ods. 3, § 420 ods. 1, 3, § 442 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka, § 193 Civilného sporového poriadku, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3, § 10c nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a vecne tým, že dospel k záveru že žaloba je čiastočne dôvodná. Vzhľadom na žalobcom uvedený opis rozhodujúcich skutočností, právnym dôvodom nároku uplatneného žalobou je náhrada škody vo výške 920,- Eur, ktorú žalovaný žalobcovi spôsobil trestným činom, za spáchanie ktorého bol právoplatne odsúdený. Táto pozostáva zo skutočnej škody v sume 500,- Eur zodpovedajúcej istine poskytnutého úveru, teda peňažných prostriedkov vyplatených žalovanému v hotovosti na základe úverovej zmluvy pri jej podpise a vo výške ušlého zisku 420,- Eur ako zmluvného poplatku, ktorý mal žalovaný vrátiť spolu s istinou poskytnutého úveru. Zároveň sa domáha aj príslušenstva tvoreného úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 920,- Eur od 25.08.2010 do zaplatenia.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalovaný uzavrel so žalobcom ako veriteľom úverovú zmluvu, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 500,- Eur, ktorý bol žalovanému vyplatený v hotovosti pri podpise zmluvy dňa 05.03.2010. Nakoľko žalovaný uzavretím úverovej zmluvy uviedol žalobcu do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru a na splácanie úveru, svojím konaním súčasne naplnil pojmové znaky skutkovej podstaty prečinu podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, za ktorú trestnú činnosť bol trestným rozkazom Okresného súdu Trnava č.k. 2T/87/2014-179 zo dňa 31.07.2014, právoplatne odsúdený. V zmysle ustanovenia § 193 Civilného

sporového poriadku je súd viazaný citovaným rozhodnutím Okresného súdu Trnava v otázke, že sa žalovaný dopustil trestného činu úverového podvodu, a že ním spôsobil škodu, k náhrade ktorej však nebol v adhéznom konaní zaviazaný, ale žalobca, ako poškodený, bol s nárokom na náhradu škody odkázaný na samostatné občianske súdne konanie.

Skutočnú škodu v konkrétnom prípade predstavuje istina úveru vo výške 500,- Eur, ktorú ako bolo v trestnom konaní preukázané, čerpal žalovaný jednorazovo v hotovosti dňa 05.03.2010. Ide teda o peňažné prostriedky, ktoré boli žalovanému reálne poskytnuté, a o ktoré bol zmenšený majetok žalobcu ako poškodeného. V konaní nebolo preukázané ani čiastočné uhradenie dlžnej sumy. Uvedené skutočnosti neboli žalovaným nijakým spôsobom spochybnené ani rozporované.

Ušlý zisk, resp. to, čo poškodenému ušlo predstavuje ujmu spočívajúcu v tom, že u neho nedôjde v dôsledku protiprávneho konania alebo škodovej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa tak dalo očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí. V tejto súvislosti súd uvádza, že nestačí iba pravdepodobnosť zvýšenia majetku poškodeného. Ak v čase uzatvárania zmluvy, žalovaný nemal vôľu poskytnúť sumu vrátiť, nemal ani vôľu dohodnúť príslušný poplatok za poskytnutie úveru vo výške 420,- Eur, preto ak by zmluvu uzatvoril riadne, nie je zrejmé, či by si dohodol poplatok za poskytnutie úveru, a v akej výške. Uplatnený (zmluvný) poplatok, ktorý reprezentuje sčasti aj výšku ušlého zisku žalobcu sa taktiež spravuje ustanoveniami o náhrade škody z dôvodu, že režim pohľadávky sa vzťahuje aj na jej príslušenstvo. Požiadavka, aby tvrdenie o ušlom zisku bolo preukázané dosiahnuteľnými okolnosťami nasvedčujúcimi tomu, že k takémuto zisku by skutočne došlo, a nešlo by iba o pravdepodobnosť zvýšenia majetku poškodeného je v súlade aj s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Žalobca v konaní žiadnym spôsobom nepreukázal ani nenavrhol súdu vykonať dôkazy, ktoré by boli podkladom pre záver, že mal príležitosť uzavrieť totožnú zmluvu o úvere za rovnakých podmienok aj s iným subjektom ako so žalovaným. Preto, ak si žalobca v konaní uplatnil nárok na zaplatenie ušlého zisku bolo jeho povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti, lebo zo zmluvy o úvere nie je možné vychádzať pre jej neplatnosť. Škoda, ktorej náhrady sa žalobca domáha vznikla následkom trestného činu úverového podvodu, teda za okolností, keď žalovaný v čase uzatvárania úverovej zmluvy nemal úmysel poskytnutý úver vrátiť. Preto ak nemal úmysel vrátiť istinu poskytnutého úveru, nemohol mať v úmysle dohodnúť a platiť akékoľvek poplatky v súvislosti s touto istinou, lebo u žalovaného neexistovala v tom smere vôľa (z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 7MCdo/15/2011 z 27.09.2012).

V súvislosti s požiadavkou, aby tvrdenie o ušlom zisku bolo zo strany poškodeného riadne preukázané, a nešlo by iba o pravdepodobnosť zvýšenia majetku poškodeného, ktorý by bolo možné očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí, súd ďalej uvádza, že úverové zmluvy štandardne uzatvárané medzi žalobcom, ako veriteľom a jednotlivými dlžníkmi neobsahujú obligatórne náležitosti spotrebiteľskej zmluvy vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch, nevynímajúc ani konkrétny prípad, keďže v nich absentujú údaje o ročnej úrokovej sadzbe, a o hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov. Absencia podstatných obsahových náležitostí zmluvy o úvere by mala za následok, že spotrebiteľský úver by sa považoval za bezúročný a bez poplatkov, a žalobcovi by aj tak vzniklo len právo na vrátenie sumy poskytnutého úveru. Preto s ohľadom na okolnosti, za ktorých žalobca uzatvára zmluvy o úveroch s neurčitým okruhom dlžníkov nemožno očakávať, že by nárok na ušlý zisk reprezentovaný úrokmi z úveru bolo možné preukázať.

Súd zároveň v súvislosti s uplatneným nárokom titulom ušlého zisku poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave v obdobnej právnej veci, a to na rozsudok č.k. 9Co/106/2018-53 zo dňa 22.01.2019 (bod 18. a 19. odôvodnenia), v zmysle ktorého dôvodom pre zamietnutie žaloby v časti ušlého zisku bolo práve nepreukázanie toho, že na strane žalobcu došlo v dôsledku trestného činu žalovaného k vzniku škody aj vo forme ušlého zisku, keď žalobca v tejto časti žaloby neunesol dôkazné bremeno, a preto bolo potrebné žalobu v tejto časti zamietnuť.

Ako už bolo uvedené, režim pohľadávky sa vzťahuje aj na jej príslušenstvo, preto aj právna povaha úrokov z omeškania, ako príslušenstva pohľadávky sa v konkrétnom prípade spravuje ustanoveniami o náhrade škody. Nie je dôvod vychádzať zo skutočnosti, že ide o plnenie zo zmluvy a omeškание posudzovať podľa konečnej, resp. predčasnej splatnosti zmluvnej pohľadávky. V zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je páchatel trestného činu v omeškani najneskôr deň po tom, ako sa dozvedel o tom, že má dlh zaplatiť a v akej výške. Žalobca nepredložil a v konaní ani nenavrhol jediný dôkaz na preukázanie, že vyzval žalovaného na zaplatenie škody, v akej výške, a kedy žalovaný prevzal výzvu. Z vykonaného dokazovania z predložených listinných dôkazov súd dospel k záveru, že žalovaný sa prvýkrát dozvedel, že má zaplatiť škodu a aj jeho výšku až dňa 13.10.2014, teda v deň doručenia rozhodnutia súdu v trestnej veci a nasledujúcim dňom sa dostal do omeškania, t. j. od 14.10.2014.

Súd v zmysle vyššie uvedeného zaviazal žalovaného na zaplatenie len skutočnej škody vo výške 500,- Eur a úroku z omeškania v uplatnenej výške 5% z priznanej istiny od 14.10.2014 do zaplatenia a vo zvyšku súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobca sa žalobou domáhal priznania sumy 920,- Eur, pričom mu bola priznaná suma 500,- Eur, čo predstavuje úspech žalobcu 54,35%, čomu zodpovedá úspech žalovaného 45,65%, a teda čistý úspech žalobcu v konaní predstavuje 8,7% (54,35% - 45,65%). Súd tak žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu zodpovedajúcom jeho úspechu v konaní, pričom súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by mohol výnimočne postupovať v zmysle § 257 CSP, a nepriznať náhradu trov konania žalobcovi, keď ani žalovaný žiadny takýto dôvod neuviedol. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením súdny úradník.

3. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca. Rozsudok napadol v celom rozsahu z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku, pretože súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, § 365 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku, pretože konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a podľa § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že medzi stranami bola uzavretá zmluva o úvere zo dňa 05.03.2010 na základe ktorej bol poskytnutý úver vo výške 500,- eur. Celkovo mal zaplatiť sumu zvýšenú o príslušný poplatok 420,- eur, teda sumu 920,- eur v desiatich splátkach po 92,- eur. Keďže žalovaný neuhradil splátky stal sa dlh splatný. Žalobca podal na žalovaného trestné oznámenie a bol trestným rozkazom č.k. 2T 87/2014 zo dňa 31.07.2014 uznaný vinným zo spáchania trestného činu úverového podvodu a prečinu neoprávneného vyrobienia a požívania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty a žalobcu ako poškodeného súd odkázal so svojim nárokom na občianske súdne konanie. Poukázal na to, že jedným zo skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu je spôsobenie škody, inak by nebol uznaný za vinného. Pri trestnom čine úverového podvodu nie je škodou len suma rovnajúca sa výške poskytnutého úveru, ale aj odplata za poskytnutie úveru a ďalšie záväzky ktoré by mu vznikli v dôsledku omeškania dlžníka, ktoré žalobca ako poškodený vzhľadom na okolnosti mal nárok alebo ktoré mohol odôvodnene dosiahnuť. Poukázal na § 380 a § 386 ods. 2 Obchodného zákonníka. Žalobca si uplatnil svoj nárok na náhradu škody v súlade s týmito právnymi predpismi. Žalobca v konaní preukázal, že v prípade absencie konania žalovaného by nedošlo k uzavretiu zmluvy, ani k poskytnutiu úveru a ani k vzniku škody v majetkovej sfére žalobcu a peňažné prostriedky, ktoré žalobca poskytol žalovanému titulom zmluvy o úvere mohol poskytnúť inému subjektu teda žalobca mohol odôvodnene dosiahnuť zisk. Niet pochybností o tom, že konanie žalovaného malo charakter úmyslu čo bolo potvrdené aj trestným rozkazom, ktorým súd žalovaného uznal za vinného zo spáchania trestného činu úverového podvodu. Konajúci súd odkázal žalobcu s nárokom na náhradu škody na civilné konanie. V konaní bolo preukázané, že žalovaný naplnil znaky občianskoprávnej ako aj obchodnoprávnej zodpovednosti. Konanie žalovaného, ktorým úmyselne uviedol žalobcu do omylu v otázke splnenia podmienok poskytnutia úveru a nesplnenie záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy vznikla majetková ujma ako je uvedená v žalobe, je tu príčinná súvislosť a zavinenie, teda priamy úmysel. Žalobca sa v civilnom konaní domáha náhrady škody vo výške, ktorú odvodzuje od svojho nároku vyplývajúceho zo zmluvy. Táto skutočnosť sama o sebe nemôže mať za následok posúdenie predmetnej žaloby, ako žaloby na plnenie zo zmluvy bez zohľadnenia všetkých okolností nasvedčujúcich tomu, že ide o žalobu na náhradu škody. Je evidentné, že žalobca sa v tomto konaní nedomáha zaplatenia dlžnej sumy z titulu zmluvy, ale z titulu náhrady škody. Súd postupoval nesprávne, ak žalobu v celom rozsahu zamietol z dôvodu bezúčinnosti a bez poplatkov. Zároveň poukázal na to, že v predmetnom konaní nie je vhodné poskytovať zvýšenú ochranu sporu žalovanému, ktorý svojim konaním porušil nie len ustanovenia zmluvy, ale aj zásadu dobrých mravov. Žalovaný sa dopustil trestného činu, ktorým spôsobil žalobcovi škodu. Opačný postup, teda poskytnutie ochrany žalovanému, by malo za následok porušenie princípov všeobecnej spravodlivosti, porušenie princípov na ktorých je postavený Civilný sporový poriadok a výsledkom tohto postupu by bolo nerozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúcich stav a poznatky právnej náuky. Navrhuje, preto, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

4. Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu sa nevyjadril.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že je potrebné odvolanie žalobcu proti výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie odmietnuť a rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. ako vecne správny potvrdiť.

6. Podľa § 359 Civilného sporového poriadku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

7. Citované ustanovenie obmedzuje právo strany podať odvolanie. Toto obmedzenie spočíva v tom, že právo podať odvolanie priznáva strane len v tom prípade, ak bolo rozhodnutie vydané v jej neprospech. Kedy je rozhodnutie vydané v neprospech strany, je už ponechané na výklad súdu. Rozhodujúcim meradlom pri posudzovaní, či sa rozhodlo v neprospech žalobcu, bude porovnanie petitu žaloby s výrokom rozsudku súdu prvej inštancie. Rozhodnutie bolo vydané v neprospech strany, ak bola strane spôsobená aj len nepatrná ujma. Táto ujma však musí existovať objektívne, nestačí len subjektívne presvedčenie strany, že jej bola ujma spôsobená.

8. V prejednávanej veci má odvolací súd ako orgán aplikujúci právo, tu citované ustanovenie § 359 Civilného sporového poriadku za to, že na strane žalobcu výrokom I. rozsudku súdu prvej inštancie nevznikla a ani nemohla vzniknúť žiadna, teda ani len nepatrná ujma, ktorá by bola objektívne zistiteľná. Takýto záver vyplýva z toho, že výrokom I. súd prvej inštancie žalobe žalobcu v časti o zaplatenie sumy 500,- eur s príslušenstvom vyhovel, teda v tejto časti svojej požiadavky uplatnenej žalobou bol žalobca úspešný, resp. rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. bol vydaný v jej prospech. Takéto odvolanie bolo podané neoprávnenou osobou, teda žalobca bol osobou, ktorá v dôsledku čiastočného vyhovenia žalobe voči žalovanému zaznamenala v konaní čiastočný procesný úspech, takýmto vyhovujúcim rozhodnutím neutrpel žiadnu ujmu na právach a nebola mu uložená žiadna povinnosť.

9. Keďže s poukazom na vyššie uvedené odvolanie proti výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie v danom prípade podala neoprávnená osoba, odvolací súd odvolanie žalobcu proti vyhovujúcemu výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie s použitím ustanovenia § 386 písm. b) Civilného sporového poriadku odmietol.

10. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu tak zostal už len zamietajúci výrok II. a výrok III. o nároku na náhradu trov konania rozsudku súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Ustanovením § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne

nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd je zároveň povinný vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami v odvolaní, pričom za podstatný argument je potrebné považovať taký argument, ktorý má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania môže priniesť priaznivejšie rozhodnutie pre odvolateľa.

13. Predmetom konania je požiadavka žalobcu na zaplatenie sumy 920,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 920,- eur od 25.08.2010 do zaplatenia. Súd prvej inštancie vychádzajúc z výsledkov dokazovania dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná v časti zaplatenia sumy 500,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 14.10.2014 do zaplatenia a vo zvyšku je nedôvodná. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, či konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, či súd prvej inštancie vykonal všetky navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a či právne správne posúdil uplatnený nárok.

14. Odvolací súd v zmysle ustanovení § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, keďže jeho argumentácia bola vecne správna, objektívna, presvedčivá a v neposlednom rade v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu SR ako aj nálezmi Ústavného súdu SR. Mal za to, že všetky dôvody, ktoré žalobca uvádzal v odvolaní, vyriešil už súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, pričom rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria jeden celok.

15. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré strana môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. V odvolacom konaní sa dispozičná zásada prejavuje tým, že odvolací súd je viazaný rozsahom odvolania, t.j. že odvolanie prejedná len v medziach, v ktorých ho odvolateľ napáda. Ustanovenie § 379 Civilného sporového poriadku zároveň vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania, pričom ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania. Odvolací súd je podľa ustanovenia § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku viazaný aj dôvodmi odvolania, t.j. na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ustanovením § 365 Civilného sporového poriadku dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodovaní o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenie zistil. Jedinú výnimku predstavuje podľa ustanovenia § 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku oprávnenie odvolacieho súdu preskúmať vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, a to z úradnej moci.

16. V zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozsudok musí obsahovať odôvodnenie, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami strán. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesto pre dohady a domnienky. V odôvodnení rozhodnutia súd teda uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil, ktoré dôkazy v konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých

alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu, tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí, t.j. musí byť preskúmateľné.

17. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vyčerpávajúco, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že sa žalobca s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňuje ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobu vo zvyšku zamietol.

18. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľom. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

19. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca, ako veriteľ a žalovaný, ako dlžník, uzatvorili dňa 05.03.2010 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 203100308, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 500,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 420,- eur v 10 mesačných splátkach po 92,- eur, počnúc dňom 10.04.2010. Žalovaný svojim vlastnoručným podpisom potvrdil prevzatie peňažnej hotovosti uvedenej v zmluve dňa 05.03.2010.

20. Trestným rozkazom Okresného súdu Trnava č. k. 2T/87/2014-179 zo dňa 31.07.2014 bol žalovaný uznaný vinným z prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona na skutkovom základe, že dňa 05.03.2010 v mieste prechodného bydliska Y. XXX uzavrel zmluvu o úvere č. 203100308 so spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. na sumu 500,- eur, kde na základe žiadosti o úver uvedenej spoločnosti predložil všetky doklady potrebné k schváleniu úveru - občiansky preukaz, druhý doklad totožnosti, potvrdenie od zamestnávateľa o výške príjmu nie staršie ako 1 mesiac a pracovnú zmluvu, ktorý sa zaviazal zaplatiť v 10 mesačných splátkach po 92,- eur, pričom v zmluve v časti zdroj príjmu uviedol ako svojho zamestnávateľa E. U., s čistým mesačným príjmom 520,- eur, pričom pre tohto nepracoval a do dnešného dňa neuhradil žiadnu mesačnú splátku, čím spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. spôsobil škodu v celkovej výške 920,- eur. Poškodený žalobca bol s nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie. Trestný rozkaz bol žalovanému doručený dňa 13.10.2014 a nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 22.10.2014.

21. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď za právny základ žalobou uplatneného nároku považoval zodpovednosť za škodu spôsobenú trestným činom žalovaného. Je nesporné, že žalovaný sa dopustil trestného činu úverového podvodu, za ktorý bol právoplatne odsúdený a žalobcovi v súvislosti s týmto trestným činom vznikla škoda, ktorú si žalobou uplatnil v tomto konaní. Pre právne posúdenie jeho nároku je preto rozhodujúce skúmanie a preukázanie rozhodujúcich skutočností o vzniku škody a nie je dôvod posudzovať a vyhodnocovať zmluvný vzťah medzi stranami sporu.

22. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, ktorý správne skonštatoval, že z hľadiska rozsahu náhrady škody z ustanovenia § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že sa uhradza skutočná škoda a ušlý zisk. Za skutočnú škodu sa považuje škoda, ktorá

sa prejaví v zmenšení majetku poškodeného. Skutočná škoda tak predstavuje rozdiel v hodnote poškodeného majetku pred spôsobením škody a po spôsobení škody na majetku. Skutočnú škodu v konkrétnom prípade predstavuje istina úveru vo výške 500,- eur, ktorú ako bolo v trestnom konaní preukázané, čerpal žalovaný jednorazovo v hotovosti dňa 05.03.2010. Ide teda o peňažné prostriedky, ktoré boli žalovanému reálne poskytnuté, a o ktoré bol zmenšený majetok žalobcu ako poškodeného. V konaní nebolo preukázané ani čiastočné uhradenie dlžnej sumy.

23. Ušlý zisk, resp. to, čo poškodenému ušlo predstavuje ujmu spočívajúcu v tom, že u neho nedôjde v dôsledku protiprávneho konania alebo škodovej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa tak dalo očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí, pričom nestačí iba pravdepodobnosť zvýšenia majetku poškodeného. Ak v čase uzatvárania zmluvy, žalovaný nemal vôľu poskytnúť sumu vrátiť, nemal ani vôľu dohodnúť príslušný poplatok za poskytnutie úveru vo výške 634,67 eur, preto ak by zmluvu uzatvoril riadne, nie je zrejmé, či by si dohodol poplatok za poskytnutie úveru, a v akej výške. Uplatnený (zmluvný) poplatok, ktorý reprezentuje sčasti aj výšku ušlého zisku žalobcu sa taktiež spravuje ustanoveniami o náhrade škody z dôvodu, že režim pohľadávky sa vzťahuje aj na jej príslušenstvo. Požiadavka, aby tvrdenie o ušlom zisku bolo preukázané dosiahnuteľnými okolnosťami nasvedčujúcimi tomu, že k takémuto zisku by skutočne došlo, a nešlo by iba o pravdepodobnosť zvýšenia majetku poškodeného je v súlade aj s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na preukázanie tejto skutočnosti, lebo zo zmluvy o úvere nie je možné vychádzať pre jej neplatnosť. Škoda, ktorej náhrady sa žalobca domáha vznikla následkom trestného činu úverového podvodu, teda za okolností, keď žalovaný v čase uzatvárania úverovej zmluvy nemal úmysel poskytnúť úver vrátiť. Preto ak nemal úmysel vrátiť istinu poskytnutého úveru, nemohol mať v úmysle dohodnúť a platiť akékoľvek poplatky v súvislosti s touto istinou, lebo u žalovaného neexistovala v tom smere vôľa (z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 7MCdo/15/2011 z 27. septembra 2012).

24. Dôvodom pre zamietnutie žaloby v časti ušlého zisku bolo práve nepreukázanie toho, že na strane žalobcu došlo v dôsledku trestného činu žalovaného k vzniku škody aj vo forme ušlého zisku, keď žalobca v tejto časti žaloby neunesol dôkazné bremeno a preto bolo potrebné žalobu v tejto časti zamietnuť, tak ako vecne správne rozhodol súd prvej inštancie.

25. Podľa odvolacieho súdu odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie spĺňa atribúty riadne odôvodneného, preskúmateľného a zrozumiteľného odôvodnenia, zohľadniac všetky vyššie uvedené kritériá, keď súd zrozumiteľne vysvetlil základný argument odôvodňujúci záver o nevyhnutnosti zamietnutia žaloby, spočívajúci v nepreukázaní ušlého zisku na strane žalobcu. Navyiac odvolateľ vo svojom odvolaní tento rozhodujúci právny záver súdu ničím nespochybňuje a ani naň nijako konkrétne nereaguje.

26. S poukazom na vyššie uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie v časti uplatneného ušlého zisku rozsudkom žalobu zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd, po vysporiadaní sa s podstatnými tvrdeniami odvolateľa, s použitím § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku rozsudok v zamietnutej časti (výrok II.), vrátane správneho výroku o náhrade trov konania (výrok III.), nenapadnutého osobitnou odvolacou argumentáciou, potvrdil.

27. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

28. V odvolacom konaní fakticky plne úspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade

v zmysle § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný v odvolacom konaní pasívny, nevykonan žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčísľil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

30. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyšiac podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli.

31. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo juris). Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov žalobcu rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku zakotvujúcich procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodnutie postupom najskôr podľa § 262 Civilného sporového poriadku v spojení s § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď žalovanému žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

32. S poukazom na uvedené odvolací súd žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi nepriznal.

33. Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).